

**FORMATION OF THE METHODOLOGY FOR THE IMPLEMENTATION OF  
INFORMATION TECHNOLOGY IN THE PROCESS OF TEACHING  
MATHEMATICS IN ELEMENTARY GRADES**

**Akmalova Aziza Najmiddinovna**

Toshkent Shahar, Mirobod tumani 218-maktab matematika fani o'qituvchisi

**Annotation:** This innovative study appears in response to the existing educational reality observed during an internship at a specific training center. This is a methodological proposal that is used in teaching, in particular, to improve the educational activities of Primary School students. The reality of Education faced by future teachers is undoubtedly a difficult task that we must achieve with motivation and work to achieve the goals set in each academic year, and here the use of ICT plays an important role.

**Key words:** mathematics, primary education, educational process, pedagogy.

Ko'p yillik tajribadan so'ng, bu bosqichdagi ba'zi o'quvchilarning chalg'itishi, zerikishi, o'qituvchi o'tayotgan darsga kerakli e'tiborni qaratmasligi aniqlandi. Bu o'zi bilan bir qator oqibatlariga olib keladi, masalan, ma'lum bir tushunchani tushuntirishga bag'ishlangan vaqt. Agar talaba o'qituvchiga etarlicha e'tibor bermasligi, boshqa narsalar haqida o'ylayotgani yoki sinfdoshi bilan gaplashayotgani sababli biror narsani tushunmasa, u o'qituvchidan taqdimotni takrorlashni so'rashi kerak, chunki u hozirgina aytilgan narsani tushunmagan; Bu kutilgan vaqtdan ikki baravar ko'p ish bilan ta'minlanishiga olib keladi. Biroq, texnologiya bilan bog'liq mashg'ulotlar amaliyotida talabalar ularni qiziqarli va quvnoq, quvnoq va g'ayratli deb qabul qilishdi, bu esa ularning faolligini oshirishga olib keldi. Inson bizni harakatga keltiradigan narsaga asoslangan harakat qiladi. Shunday qilib, agar bizga biror narsa yoqsa, uni tezda o'rganamiz va agar u zerikarli bo'lib tuyulsa, bu biz uchun murakkabroq. Ta'limdagi motivatsiya haqida gapirish uchun shuni yodda tutish kerakki, ta'lim-tarbiya jarayonida asosiy qahramon ikkita: o'quvchi va o'qituvchidir. Shu asosni hisobga olgan holda, kursni rejalashtirish va iloji boricha samarali bo'lishga harakat qilish kerak.

Bugungi kunda bu talabalar AKT muhim bo'lgan, texnologiyalar kun tartibi bo'lgan va bolalar ko'proq mustaqillikka ega bo'lishi mumkin bo'lgan dunyoda yashaydilar. Biroq, biz ko'p hollarda talabalarning maksimal ishlashi va ishtirokiga erishish uchun talabalar motivatsiyasiga muhtoj bo'lgan vaziyatlarga duch kelamiz. Shu sababli, ta'lim-tarbiya jarayonining qahramonlaridan biri to'liq ishtirok etmasa, to'g'ri harakat qilib, to'g'ri o'rganish uchun zarur rag'batni ta'minlovchi ikkinchi qahramon bo'lishi kerak. Buni hisobga olgan holda, o'qituvchi jarayonni rag'batlantirish uchun eng mos variantni tanlashi kerak. Qo'llanilishi kerak bo'lgan alternativalar ega bo'lishi kerak bo'lgan xususiyatlar, masalan, ijodkorlik, o'ziga xoslik, innovatsion faoliyat, ta'sirchan va, asosan, motivatsiya bo'lishi mumkin. Buning sababi shundaki, motivatsiya odamlarni biror narsaga erishishga undaydi. Jismoniy mashqlarning bir turi va boshqalar o'rtasidagi farqqa kelsak, biz o'quvchilarning, qoida tariqasida, an'anaviy mashqlarning qolgan qismiga qaraganda texnologiyalar bilan bog'liq mashqlarda qanchalik quvnoq va rag'batli ekanligini ko'ramiz. Buning sababi shundaki, bu yanada qiziqarli va yoqimli faoliyat bo'lib, u erda do'stona iqlim o'rnatiladi. Bu bolalar o'zlari yoqtirgan narsaga duch kelganda, ko'proq o'zaro aloqada bo'lishadi, amaliyotda va o'qitishda ko'proq qo'llaniladi va ko'proq e'tibor berishadi, degan fikrga olib keladi. Hayotiy tajribadan shunday xulosaga kelindiki, AKT bilan bog'liq faoliyatni amalga oshirish ularni oddiy vositalar bilan faqat o'qituvchini tinglab o'tirishdan ko'ra ko'proq baxt va farovonlikka olib keladi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) yillar davomida tadqiq qilingan. Ular ta'lim uchun katta yordam vositalaridir. Yillar davomida AKTning ta'siri mashhur bo'lib, har qanday tadqiqot turini nashr etdi. Shu tariqa, onlayn ta'lim yoki "elektron ta'lim" ni yangi o'lchov sifatida ko'rib chiqishga munosib ahamiyat berildi.:

<https://confrencea.org>

October 15<sup>th</sup> 2022

Aslida, Ispaniyada INE, Voyaga etmaganlar va mobil aloqasi tomonidan e'lon qilingan hisobotda aytilishicha, so'nggi yillarda bolalar (10-15 yosh) orasida mobil telefonlarning joriy etilishi uchun pog'onaga ko'paygan, bu 2015 yilda 67 foizni tashkil etgan. , u 2017-yilda deyarli 70% ga etdi. AKT bilimlar jamiyatiga katta ta'sir ko'rsatib, shakl va mazmunda katta o'zgarishlarni keltirib chiqardi, shiddatli ta'sir ko'rsatdi, shuning uchun u umuman jamiyatga kirib bordi. Ushbu texnologiyalar tufayli ko'proq o'zgarishlar kuzatilgan sohalaridan biri bu ta'lim va maktabdir. Dastlab, AKT texnologiyaga asoslangan ta'limga yo'naltirilgan va markazlashgan. Hozirda asosiy e'tibor talaba va metodikaga qaratilgan. Maqsad o'zaro hamkorlik sifatini yaxshilash, hamkorlikda o'rganishni osonlashtirish uchun kompyuterdan foydalanish, shuningdek, o'qituvchi va talaba o'rtasidagi hamkorlikda ishlashga e'tibor berishdir. Shunday qilib, u ikkalasi o'rtasida faol ishtirok etish va o'zaro ta'sirga erishish uchun mo'ljallangan. AKTdan foydalanish ta'limda qo'llaniladigan doska, qalam va boshqalar kabi an'anaviy vositalardan voz kechishni va o'tmishda qolib ketmaslik uchun ta'lim usullarini joriy talablardan kelib chiqqan holda yangilash talabi asosida o'qitishni olg'a surishni nazarda tutadi. talabani rag'batlantirmaydigan eskirgan ta'limda.

Boshqa tomondan, har bir o'quv yilining so'nggi baholashida o'qituvchi yangi texnologiyalardan foydalanishni o'rganish uchun zarur bo'lgan asosiy jihatlari bilan oddiy imtihon o'tkazishni rejalashtirgan bo'ladi, bu erda ular talabalar ushbu texnologiyaning muhimligini tushunganliklarini tekshirishlari mumkin. foydalanish, uning asosiy jihatlari va ulardan to'g'ri foydalanish usullari. Ushbu imtihon uchun hech qanday nazariy o'quv materiallari kerak bo'lmaydi, shunchaki talaba mashg'ulotlarga qatnashishi bilan ular bilishi kerak bo'lgan narsalarni tushunib oladilar. Buning sababi shundaki, ushbu tadbirlarni o'tkazishdan maqsad o'qitish mazmuni bloki doirasida ularning faoliyatini baholashga asoslangan emas, balki talabalarning akademik faoliyatini yaxshilash usulidir.

O'quv markazlarida o'tkazilgan tajriba natijasida ma'lum bo'lishicha, o'qituvchi biror tadbirni texnologiyadan foydalanish rejalashtirilgan desa, barcha o'quvchilar xursand bo'lib, ishtiyoqmand bo'ladilar. Shu bois, men ushbu loyiha g'oyasini amalga oshirish uchun qiziqarli deb hisoblayman. Bu g'oya talabalarga katta foyda keltirishi mumkin, ular buni mamnuniyat bilan qabul qiladilar va unda yuqori ishtirok kutiladi. Agar mening loyiham amaliyotga tatbiq etilishi mumkin bo'lsa, tadqiqot olib boriladigan talabalarning ahvolini o'rganish kerak bo'ladi. Uning har bir xususiyatlarini, ham psixologik, ham jismoniy, ham ijtimoiy xususiyatlarini yodda tutish kerak. Bundan tashqari, ushbu nazariyani o'rganish sinfdagi boshqa motivatsion usullarni tahlil qilishga olib kelishi mumkin. Texnologiyalarga kelsak, biz asosiy e'tiborni shulardan foydalanishga yo'naltirilgan mavzu yaratishga qaratishimiz mumkin, chunki biz yangi texnologiyalar dunyomizning ajralmas qismi bo'lgan, har kuni rivojlanib borayotgan jamiyatda yashayapmiz. Boshqa tomondan, men talabalar hayotining boshqa jihatlari yaxshilash uchun ushbu tadqiqotdan foydalanishni katta ahamiyatga ega deb bilaman. Oldingi paragraflarda aytib o'tilganidek, ushbu ishning maqsadining bir qismi texnologiya bilan bog'liq faoliyatni amalga oshirish o'quvchilarning akademik faoliyatini yaxshilash uchun motivatsiyani oshirishini ko'rsatishdir. Biz o'quvchilarning psixologik xususiyatlarini yaxshilash usulini nazarda tutamiz. Ya'ni, agar AKTdan foydalanish orqali faoliyat bolalarga foyda keltirishini, ular baxtliroq va ko'proq motivatsiyaga ega ekanligini ko'rsatish mumkin bo'lsa, biz undan nafaqat ta'limda, balki hayotning boshqa jabhalarida, masalan, qolganlar bilan munosabatlarda ham foydalanishimiz mumkin. odamlarning o'zini o'zi qabul qilishi, o'qish bilan bog'liq bo'lmagan maqsadlarga erishishi, bir so'z bilan aytganda, ularning baxti. Ushbu TFGga bag'ishlagan ishim va vaqtim, mening fikrimcha, o'qituvchi sifatida kelajagimga yordam berdi. O'qituvchilar tomonidan bajarilgan ishlarni yaxshilash yo'lini o'ylash, o'quvchilarni to'g'ri o'qitish qanchalik qiyinligini qisman anglashning juda samarali usuli deb hisoblayman. Shuning uchun o'qituvchilar yangi o'qitish usullari, ta'limdagi muqobil va an'anaviy usullardan farqli bo'lgan usullar ustida qattiq ishlashlari kerak, shunda o'quvchilar rag'batlantiriladi va shu tariqa o'zlarining akademik ko'rsatkichlarini yaxshilaydi va buni qiziqarli tarzda amalga oshiradi

**Foydalanilgan adabiyotlar:**

1. González, M. G., & Alonso, J. M. R. (2021). ICT in Primary Education. Review of its importance and a proposal. *South Florida Journal of Development*, 2(1), 131-144.
2. Solidjonov, D. (2021). Modern education and useful methods for teaching. *Scienceweb academic papers collection*.
3. Solidjonov, D. (2021). TA'LIMNING RIVOJLANISHI UCHUN DIGITAL LEARNING KONSPEKSIYASINING TENDENTSIYALARI. *Scienceweb academic papers collection*.
4. Отамирзаев, О. У., & Зокирова, Д. Н. (2018). Тажриба машғулотларини мустақил ўрганишга ундовчи таълим бериш орқали олиб бориш. *Современное образование (Узбекистан)*, (3), 45-49.
5. Зокирова, Д. Н. (2021). Integration Of Professional And Educational Disciplines Into Training Of Self-Learning Motivated Students. *Современное образование (Узбекистан)*, (6), 24-28.
6. Зокирова, Д. Н. (2021). Талабаларга Мустақил Ўрганишга Ундовчи Таълим Беришда Касбий Ва Умумтаълим Фанларининг Интеграцияси. *Современное образование (Узбекистан)*, (6 (103)), 24-28.
7. Отамирзаев, О. У., Зокирова, Д. Н., & Вахобова, С. К. (2016). Методические рекомендации по организации самостоятельной работы студентов. *International scientific journal*, (4 (1)), 26-28.
8. Отамирзаев, О. У., & Зокирова, Д. Н. (2014). Мустақил фикрлашларни шакллантиришга йўналтирилган дарс ишланмаси.
9. Зокирова, Д. Н. (2018). Мустақил ўрганишга ундаш орқали таълим беришда гуруҳ бўлиб ишлашни қўллаб-қувватлаш. *Научное знание современности*, (4), 15-21.
10. Отамирзаев, Т. У., Зокирова, Д. Н., Абдусатторов, Н. Н., & Исмоилов, Х. А. (2019). Энергосбережения при внедрении в производство асинхронных двигателей с совмещёнными обмотками (адсо). *Экономика и социум*, (3), 125-128.
11. Химматалиев, Д. О., & Зокирова, Д. Н. (2022). НАЗАРИЙ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ФАНИНИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ТАРКИБИ АСОСИДА РЕЖАЛАШТИРИШ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ. *Eurasian Journal of Academic Research*, 2(3), 630-638.
12. Отамирзаев, Т. У., & Зокирова, Д. Н. (2019). MODERN TECHNOLOGIES AND DEVICES WITH USE OF SECONDARY ENERGY SOURCES IN UZBEKISTAN AND IN THE WORLD. *Научное знание современности*, (2), 39-43.
13. Отамирзаев, О. У., Зокирова, Д. Н., & Вахобова, С. К. (2016). Талабалар мустақил ишини тўғри ташкил этиш ва баҳолаш орқали таълим самарадорлигини ошириш. *Міжнародний науковий журнал*, (5 (1)), 74-76.